

Hållnäs hembygdsförening

Hållnäsborna har kallats för Upplands smålänningar. Stenrösen och stengärdsgårdarna runt om i Hållnäs vittnar om tidigare generationers slit för att göra marken odlingsbar. Hållnäsutställningen i augusti 1949, som lockade 15 000 besökare, visade bland annat vad traktorerna kunde uträtta och banade väg för en mekanisering av jordbruket. Besökarna såg också med häpnad hur den sinnrikt konstruerade stenröjningsvagnen Ottar, från Folke Hambergs mekaniska verkstad i Vendel, kunde lyfta stora stenar och därefter tippa dem i åkerkanterna. Epoken att med stubbrytare, häst och handkraft få bort de större stenarna var därmed över. Denna bild från Klykmossen i Hållen visar på ett tydligt sätt behovet av stenröjning för att skapa odlingsbar mark. Det är Lennart Eriksson från Axhagen som plöjer med sin röda Volvo T20 och en enskärig plog. Året är 1958.

Foto Sören Hallgren. Texten hämtad från Hållnäs förr och nu 2015–2018.

Perioden från 1935 till slutet av 1940-talet blev en rekordperiod för fisket i Hållnäs. Framför allt var det fisket av strömming som nådde mycket stor omfattning. Vare sig tidigare eller senare har fisket haft så stor ekonomisk betydelse och så många människor varit sysselsatta med fiske.

Enbart i Fågelsundet, ett av Upplands största och äldsta fiskelägen, fanns det 1941, enligt en samma år upprättad förteckning, inte mindre än 31 båtlag. Varje båtlag bestod av två till tre man. Därtill kom alla övriga hamnar från Fagerviken längst i väster till Ängskär i söder.

Strömmingsfisket började avta i slutet av 1940-talet. De minskade fångsterna fick till följd att fiskarna inte kunde försörja sina familjer enbart på fiske utan tvingades att skaffa sig andra inkomster. De sökte sig bland annat till industrierna i Karlholmsbruk och Skutskär. Bilden är tagen i Fågelsundets fiskeläge år 1943.

Fotografokänd. Texten hämtad från Hållnäs förr och nu 2015–2018.

Strömming har historiskt sett varit en mycket viktig basföda, både i färsk och saltad form för bygdens befolkning, och fortfarande fiskas strömming i Hållnäs. Här är Åke Åhrman i Gudinge ute med sin fiskekutter och sina skötar för att fånga detta havets silver.

Foto Åke Åhrman. Text Maria L Hallengren.

Fagervikens hamn i bleke. Förr var Fagervikens hamn en viktig plats i Hållnäs där stora skutor och båtar lade till för att lasta och lossa. I Fagerviken fanns även uppläggningsplats för virke som fraktades via havet. Numera är Fagervikens hamnplats för nybyggda båthus och ett av Hållnäs fiskerökerier.

De båda färgfotona är två av de tolv vinnbilderna i fototävlingen "Hållnäs 2017" som pågick under detta år och anordnades av hembygdsföreningen i syfte att skildra bygden i nutid.

Foto Bertil Carlsson. Text Maria L Hallengren.